

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
– ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ –

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2026
(OR. en)

AD 55/26

LIMITE

CONF-ME 19

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
— Κεφάλαιο 29: Τελωνειακή ένωση

Διαπραγματευτικό κεφάλαιο 29: Τελωνειακή ένωση

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική θέση της για τη Διάσκεψη Προσχώρησης με το Μαυροβούνιο (AD 23/12 CONF-ME 2/12) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράζουν τα μέρη σχετικά με κάποιο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να ληφθεί για άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες —συμπεριλαμβανομένων των μερικών συμφωνιών— που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με διαδοχικώς εξεταζόμενα κεφάλαια δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου διαμορφωθεί συνολική συμφωνία,
- τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 24, 28, 41 και 44 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ, σημειώνοντας ότι ενδέχεται να τεθούν σε ισχύ επιπρόσθετες διατάξεις κεκτημένου πριν από την προσχώρηση, ώστε να διασφαλισθούν η αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή του και να αναπτυχθούν, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις αντίστοιχες πολιτικές και μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 15/14 REV 2 CONF-ME 10 και AD 11/26 CONF-ME 10, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 29 ως ίσχυε στις 16 Απριλίου 2026, και ότι δηλώνει ότι θα είναι σε θέση να το εφαρμόσει πριν από την ημερομηνία προσχώρησής του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι θεωρεί απαραίτητο να περιληφθούν στη Συνθήκη Προσχώρησης με το Μαυροβούνιο, διατάξεις για τα ακόλουθα θέματα, μεταξύ άλλων:

- μια διάταξη που να εξασφαλίζει τη συνέχιση, μετά την προσχώρηση, της ισχύος των αποδεικτικών καταγωγής που εκδόθηκαν πριν από την προσχώρηση στα πλαίσια των προτιμησιακών συμφωνιών που έχει συνάψει το Μαυροβούνιο με τρίτες χώρες. Το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να διαφυλαχθούν και να τηρηθούν η ασφάλεια δικαίου και η εμπιστοσύνη των οικονομικών φορέων,
- διατάξεις σχετικά με την τελωνειακή αποταμίευση, την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή και την προσωρινή εισαγωγή. Οι διατάξεις αυτές είναι απαραίτητες προκειμένου να καθοριστούν οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να γίνεται η εκκαθάριση των εν λόγω καθεστώτων,
- διατάξεις σχετικά με τη διαγραφή, την είσπραξη και την επιστροφή δασμών. Οι διατάξεις αυτές είναι απαραίτητες για την ορθή διαχείριση των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν οι εν λόγω διατάξεις παραπέμπουν στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (αναδιατύπωση), συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεών του, οι παραπομπές αυτές νοούνται ως παραπομπές στον νέο ενωσιακό τελωνειακό κώδικα, μόλις αυτός τεθεί σε εφαρμογή.

Η ΕΕ εκτιμά ότι στην πράξη προσχώρησης θα πρέπει να ορίζεται ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να επιφέρει στις σχετικές με την τελωνειακή ένωση διατάξεις της πράξης προσχώρησης τις προσαρμογές που πιθανόν να αποδειχθούν απαραίτητες λόγω τροποποίησης των ενωσιακών κανόνων. Οι προσαρμογές αυτές είναι δυνατόν να γίνουν ήδη πριν από την ημερομηνία προσχώρησης.

Τελωνειακή νομοθεσία

Η ΕΕ σημειώνει ότι, από την έναρξη των διαπραγματεύσεων για το κεφάλαιο αυτό το 2014, το Μαυροβούνιο ευθυγραμμίζει συνεχώς την εθνική τελωνειακή νομοθεσία του με το τελωνειακό κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η τελωνειακή νομοθεσία του Μαυροβουνίου είναι γενικά ευθυγραμμισμένη με τον ενωσιακό τελωνειακό κώδικα και το αντίστοιχο παράγωγο δίκαιο, καθώς και με το κεκτημένο της ΕΕ για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή. Η τελωνειακή νομοθεσία και οι σχετικοί εθνικοί κανονισμοί και τα εγχειρίδια κανόνων περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τους γενικούς τελωνειακούς κανόνες και διαδικασίες, τον τελωνειακό χαρακτήρα και τη διαμετακόμιση, τη δασμολογητέα αξία, τη δασμολογική κατάταξη και τα δασμολόγια, τους κανόνες καταγωγής, τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων και τις πτυχές ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (ΑΕΟ), οι οποίες ευθυγραμμίζονται γενικά με τις αντίστοιχες διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα.

Επιπλέον, στον τομέα της δασμολογικής κατάταξης και των δασμολογίων, η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τις ετήσιες τροποποιήσεις του νόμου για το δασμολόγιο, ώστε να εξασφαλιστεί ότι η νομοθεσία του Μαυροβουνίου ευθυγραμμίζεται συνεχώς με τις ετήσιες τροποποιήσεις του κανονισμού αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, στον τομέα της απαλλαγής από δασμούς, η νομοθεσία του Μαυροβουνίου είναι σε μεγάλο βαθμό ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ αναμένει ότι, έως την ημερομηνία προσχώρησης, το Μαυροβούνιο θα ευθυγραμμίσει με τους κανόνες της ΕΕ τους κανόνες του σχετικά με τις απαλλαγές που αφορούν την εισαγωγή μπίρας στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών. Η ΕΕ επισημαίνει ότι οι εθνικές απαλλαγές που δεν επιτρέπονται στην ΕΕ πρέπει να παύσουν να ισχύουν από την ημερομηνία προσχώρησης του Μαυροβουνίου στην ΕΕ.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το σχέδιο του Μαυροβουνίου να θεσπίσει νέο νόμο για την ενιαία θυρίδα, ο οποίος θα παράσχει τη νομική βάση για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ σχετικά με το περιβάλλον ενιαίας θυρίδας για τα τελωνεία, καθώς και τις ενισχυμένες κανονιστικές διατάξεις του για τις ελεύθερες ζώνες με στόχο την τόνωση των μηχανισμών ελέγχου εντός των ελεύθερων ζωνών και την ενίσχυση της τελωνειακής επιτήρησης, της διαφάνειας και της συμμόρφωσης με τα διεθνή πρότυπα.

Η ΕΕ εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τις επικυρώσεις από το Μαυροβούνιο της σύμβασης περί κοινού καθεστώτος διαμετακόμισης (CTC) και της σύμβασης για την απλούστευση των διατυπώσεων κατά τις εμπορευματικές συναλλαγές (SAD), καθώς και για την προσχώρησή του στις εν λόγω συμβάσεις την 1η Νοεμβρίου 2025.

Όσον αφορά την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, η ΕΕ χαιρετίζει την ευθυγράμμιση του Μαυροβουνίου με το κεκτημένο της ΕΕ.

Όσον αφορά τον τελωνειακό έλεγχο των πολιτιστικών αγαθών, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο είναι σε μεγάλο βαθμό ευθυγραμμισμένο με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να θεσπίσει το συντομότερο δυνατόν τον νόμο για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, του εκτελεστικού κανονισμού αριθ. 1081/2012, του κανονισμού αριθ. 2019/880 του Συμβουλίου και του εκτελεστικού κανονισμού αριθ. 2021/1079.

Όσον αφορά τον τελωνειακό έλεγχο των ρευστών διαθεσίμων, το νομικό πλαίσιο του Μαυροβουνίου που ρυθμίζει τον έλεγχο της διασυννοριακής διακίνησης ρευστών διαθεσίμων δεν έχει ακόμη ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να ευθυγραμμίσει πλήρως τη νομοθεσία του για τον έλεγχο των ρευστών διαθεσίμων με το κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το νομικό πλαίσιο του Μαυροβουνίου για τον τελωνειακό έλεγχο των πρόδρομων ουσιών των ναρκωτικών είναι γενικά ευθυγραμμισμένο με το κεκτημένο της ΕΕ και αναμένει από το Μαυροβούνιο να ολοκληρώσει την ευθυγράμμιση έως την ημερομηνία προσχώρησης.

Η ΕΕ σημειώνει την ικανοποιητική πρόοδο που έχει επιτευχθεί και τη δέσμευση του Μαυροβουνίου να θέσει σε πλήρη εφαρμογή το κεκτημένο της ΕΕ που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 29 και να μεταφέρει τυχόν αλλαγές του εν λόγω κεκτημένου στη νομοθεσία του έως την ημερομηνία προσχώρησης. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η τελωνειακή νομοθεσία της ΕΕ θα ισχύσει άμεσα στο Μαυροβούνιο από την ημερομηνία προσχώρησης και ότι το Μαυροβούνιο θα πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την κατάργηση ή την τροποποίηση, αναλόγως με την περίπτωση, κάθε διάταξης των σχετικών διμερών συμφωνιών που θα μπορούσε να μην είναι συμβατή με το κεκτημένο της ΕΕ, από την ημερομηνία προσχώρησης.

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να την ενημερώνει τακτικά για τις εξελίξεις και τα μέτρα που λαμβάνει όσον αφορά την περαιτέρω ευθυγράμμιση της τελωνειακής νομοθεσίας της με το κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι με την έγκριση των προαναφερόμενων νομοθετικών διατάξεων εκπληρώνονται οι απαιτήσεις του πρώτου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου, το οποίο καθορίζεται στο έγγραφο AD 33/14 CONF 27.

Διοικητικές και οργανωτικές ικανότητες

Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση του Μαυροβουνίου να είναι έτοιμο να εξασφαλίσει την ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή του τελωνειακού κεκτημένου από τη στιγμή της προσχώρησης. Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις του για βελτίωση της ικανότητας εφαρμογής στον τελωνειακό τομέα έως την ημερομηνία προσχώρησης.

Διοικητική οργάνωση

Η ΕΕ καταγράφει την πρόοδο που σημείωσε η τελωνειακή υπηρεσία του Μαυροβουνίου ως προς την ενίσχυση της ικανότητάς της για ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση εγχειριδίου κανόνων για την εσωτερική οργάνωση και την επαγγελματική κατάταξη τον Οκτώβριο του 2025, το οποίο καθορίζει την οργανωτική δομή, καθώς και τον αριθμό και την ταξινόμηση των θέσεων εργασίας εντός της τελωνειακής υπηρεσίας. Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο ενέκρινε τον Οκτώβριο του 2024 συνολική επιχειρηματική στρατηγική και σχέδιο δράσης για την τελωνειακή υπηρεσία για την περίοδο 2024-2026, τα οποία εφαρμόζει με συνέπεια. Τον Αύγουστο του 2025 εγκρίθηκε η στρατηγική διαχείρισης ανθρώπινων πόρων για την περίοδο 2025-2026, καθώς και μια στρατηγική κατάρτισης.

Η ΕΕ σημειώνει επίσης την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τελωνειακής Υπηρεσίας και το ενθαρρύνει να συνεχίσει το έργο του με ανεξάρτητο τρόπο. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την προορατική προσέγγιση της τελωνειακής υπηρεσίας όσον αφορά την εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη της διαφθοράς και τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ακεραιότητας.

Η ΕΕ χαιρετίζει την έκδοση του νόμου για τις ελεύθερες ζώνες που επεκτείνει τις εξουσίες των τελωνείων για τον έλεγχο και την επιτήρηση των εμπορευμάτων στις ελεύθερες ζώνες και ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή χωρίς καθυστέρηση.

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να συνεχίσει να ενισχύει τη διοικητική του ικανότητα για να εφαρμόσει και να επιβάλει αποτελεσματικά το κεκτημένο της ΕΕ σε αυτό το κεφάλαιο. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τις δεσμεύσεις του Μαυροβουνίου να ενισχύσει τις ικανότητές του στον τελωνειακό τομέα, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει μεγαλύτερους όγκους εμπορικών συναλλαγών, να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την είσπραξη των ιδίων πόρων της ΕΕ, καθώς και να εξασφαλίζει ισοδύναμο επίπεδο ελέγχου των εμπορευμάτων που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ μετά την προσχώρηση του Μαυροβουνίου στην ΕΕ. Η ΕΕ υπενθυμίζει στο Μαυροβούνιο ότι είναι σημαντικό να ενισχύσει τις οικείες ικανότητες εφαρμογής και ψηφιακές ικανότητες στον τελωνειακό τομέα, καθώς, από την ημερομηνία προσχώρησης και έπειτα, το Μαυροβούνιο θα είναι υπεύθυνο για τις τελωνειακές διαδικασίες και τους ελέγχους των εμπορευμάτων που εισέρχονται στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ και, κατά συνέπεια, στην ενιαία αγορά.

Ως εκ τούτου, η ΕΕ χαιρετίζει τις ισχυρές δεσμεύσεις του Μαυροβουνίου να λάβει μέτρα έως την προσχώρηση για την περαιτέρω βελτίωση της ικανότητας της τελωνειακής υπηρεσίας στους τομείς των ανθρώπινων πόρων, της κατάρτισης, του εξοπλισμού τελωνειακών ελέγχων, της μέτρησης των επιδόσεων, του εκσυγχρονισμού των τελωνειακών διαδικασιών και των διαδικασιών εκτελωνισμού, της ενίσχυσης των τελωνειακών ελέγχων και της ικανότητας επιβολής για την αποτελεσματική εφαρμογή του κεκτημένου.

Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να την ενημερώνει τακτικά για τις εξελίξεις και τα μέτρα που λαμβάνει εν προκειμένω. Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο έχει καταρτίσει διάφορα σχέδια δράσης με συγκεκριμένα ορόσημα και παραδοτέα για την ενίσχυση της οικείας ικανότητας εφαρμογής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων δράσης. Ειδικότερα, η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να αυξήσει τον αριθμό των τελωνειακών υπαλλήλων (συμπεριλαμβανομένων των ειδικών σε θέματα ΤΠ) κατά τουλάχιστον 40 υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης ετησίως (αριθμός που αντιστοιχεί στο 10 % του σημερινού αριθμού τους) έως την ημερομηνία προσχώρησης. Η ΕΕ επισημαίνει ότι, από την ημερομηνία προσχώρησης, η τελωνειακή υπηρεσία του Μαυροβουνίου θα πρέπει να διαχειρίζεται και να ελέγχει τα σύνορα του Μαυροβουνίου, τα οποία θα αποτελούν πλέον εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, προς όφελος των πολιτών και των εμπορικών φορέων της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι οι δράσεις που περιγράφονται ανωτέρω πληρούν τις απαιτήσεις του δεύτερου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου, το οποίο καθορίζεται στο έγγραφο AD 33/14 CONF 27.

Ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η προσχώρηση στην ΕΕ προϋποθέτει την πλήρη ψηφιοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών και τη διασύνδεση των ψηφιακών συστημάτων που χρησιμοποιεί η τελωνειακή υπηρεσία του Μαυροβουνίου με το ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ.

Η ΕΕ αξιολογεί θετικά την εφαρμογή από το Μαυροβούνιο της φάσης 6 του νέου μηχανογραφημένου συστήματος διαμετακόμισης (NCTS) και τις βελτιώσεις των εθνικών τελωνειακών του συστημάτων πληροφοριών με πρόσθετες λειτουργικότητες στον τομέα της επεξεργασίας τελωνειακών διασαφήσεων και τελωνειακών αποφάσεων, αυτοματοποιημένη διαχείριση κινδύνων και επεξεργασία εκ των προτέρων δεδομένων σχετικά με τις θαλάσσιες και ταχυδρομικές αποστολές.

Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι το Μαυροβούνιο έχει εγκρίνει φιλόδοξα σχέδια για την ανάπτυξη όλων των ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων που πρέπει να είναι διαθέσιμα στο Μαυροβούνιο, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόσει το τελωνειακό κεκτημένο της ΕΕ σε ψηφιακό περιβάλλον πλήρως ευθυγραμμισμένο με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις της ΕΕ έως την ημερομηνία προσχώρησης, και έχει εξασφαλίσει τους απαιτούμενους δημοσιονομικούς πόρους. Ειδικότερα, η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο ενέκρινε εθνικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη, τη δοκιμή και τη θέση σε λειτουργία έντεκα εθνικών συνιστωσών των ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων της ΕΕ, τις οποίες έχει δωρίσει η οικονομική διοίκηση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, καθώς και του αυτοματοποιημένου συστήματος εξαγωγών (AES) και του συστήματος ελέγχου εισαγωγών 2 (ICS2).

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να εγκρίνει λεπτομερέστερο εθνικό πρόγραμμα εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων και εφικτών χρονοδιαγραμμάτων, οροσίων και παραδοτέων για κάθε φάση του έργου, να προβλέψει ένα στιβαρό σύστημα παρακολούθησης των ενδιάμεσων οροσίων και να θεσπίσει ένα πλαίσιο διακυβέρνησης που θα διευκολύνει τις ανοικτές συζητήσεις με εσωτερικούς και εξωτερικούς συμφεροντούχους. Ως εκ τούτου, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να θεσπίσει κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης με τη συμμετοχή διαφόρων τμημάτων, καθώς και ανώτερων διοικητικών στελεχών, για τη διαχείριση και την παρακολούθηση της απαιτούμενης ψηφιακής εφαρμογής και την αντιμετώπιση τυχόν εντοπιζόμενων κινδύνων. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να αναπτύξει και να διατηρήσει, στο πλαίσιο της τελωνειακής υπηρεσίας, την ικανότητα διαχείρισης των έργων από πλευρά επιχειρηματική και ΤΠ (ανθρώπινοι πόροι στο πλαίσιο της τελωνειακής υπηρεσίας) και να εξασφαλίσει αδιάλειπτη υποστήριξη από εξωτερικούς αναδόχους, καθώς και να προωθήσει την αποτελεσματική συνεργασία και τον συντονισμό με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να αναπτύξει και να θέσει σε εφαρμογή στρατηγική μετάβασης και κατάρτισης για τους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους οικονομικούς φορείς, διαθέτοντας και εξασφαλίζοντας παράλληλα πόρους για τη συνεχή ανάπτυξη και συντήρηση των συστημάτων σύμφωνα με τις εξελίξεις στο ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ.

Κατά συνέπεια, η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να ενισχύσει σημαντικά, πριν από την προσχώρηση, τις προσπάθειές του για την ανάπτυξη, τη δοκιμή και την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο των ψηφιακών συστημάτων που απαιτούνται για την ψηφιοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών, διασφαλίζοντας την αυτοματοποιημένη διαχείριση κινδύνων και τους κατάλληλους ελέγχους των ροών εμπορευμάτων και διαφυλάσσοντας τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό το Μαυροβούνιο να λάβει κατάλληλα μέτρα για την εκπλήρωση των προαναφερόμενων απαιτήσεων, δεδομένου ότι η ένταξη του Μαυροβουνίου στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ από την ημερομηνία προσχώρησης θα είναι δυνατή μόνον εάν η τελωνειακή υπηρεσία έχει εφαρμόσει όλα τα απαιτούμενα ψηφιακά συστήματα της ΕΕ. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την ευθυγράμμιση του εθνικού ψηφιακού τελωνειακού περιβάλλοντος με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις της ΕΕ για τη διασφάλιση της συνδεσιμότητας και της διαλειτουργικότητας, καθώς και τη διευκόλυνση της σύνδεσης των σχετικών επιχειρήσεων με το ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ. Επιπλέον, το Μαυροβούνιο πρέπει να διασφαλίσει την υλοποίηση της πρόσβασης και της χρήσης των κεντρικών τελωνειακών συστημάτων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης στις εθνικές διαδικασίες και συστήματα.

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να παρέχει τακτικά πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των απαιτούμενων ψηφιακών συστημάτων της ΕΕ στο εθνικό τελωνειακό περιβάλλον του.

Η Επιτροπή θα συντρέχει και θα παρακολουθεί στενά την πρόοδο του Μαυροβουνίου όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος ψηφιακής εφαρμογής για τα τελωνεία.

Η ΕΕ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο ότι, για να μπορέσει το Μαυροβούνιο να συμμετάσχει στην ενιαία αγορά και την τελωνειακή ένωση, θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσει τη σχετική τελωνειακή νομοθεσία και όλα τα αναγκαία τελωνειακά συστήματα ΤΠ της ΕΕ που αποσκοπούν στην αποτελεσματική εφαρμογή του τελωνειακού πλαισίου, έως την ημερομηνία προσχώρησης. Το Μαυροβούνιο θα πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσει την τελωνειακή νομοθεσία και τα συστήματα ΤΠ έως την ημερομηνία προσχώρησης, διαφορετικά θα δημιουργηθεί μεγάλος κίνδυνος να χρησιμοποιηθεί η χώρα ως σημείο εισόδου για την καταστρατήγηση των κανόνων της τελωνειακής ένωσης. Για την πρόληψη του κινδύνου αυτού, η ΕΕ θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την ορθή και έγκαιρη υλοποίηση από το Μαυροβούνιο της ανάπτυξης και των λειτουργιών των τελωνειακών συστημάτων ΤΠ έως την προσχώρηση και, στο πλαίσιο αυτό, το Μαυροβούνιο θα πρέπει να υποβάλλει στην Επιτροπή εκθέσεις προόδου κάθε έξι μήνες από την ημερομηνία κλεισίματος του παρόντος κεφαλαίου. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί τακτικές αξιολογήσεις της προόδου του Μαυροβουνίου όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της τελωνειακής ένωσης έως την προσχώρηση.

Η ΕΕ σημειώνει ότι οι προαναφερόμενες δράσεις πληρούν τις απαιτήσεις του τρίτου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου, το οποίο καθορίζεται στο έγγραφο AD 33/14 CONF 27.

* * *

Με βάση τις ανωτέρω διαπιστώσεις, η ΕΕ σημειώνει ότι, στο παρόν στάδιο, δεν απαιτούνται για το κεφάλαιο αυτό περαιτέρω διαπραγματεύσεις.

Η παρακολούθηση της προόδου της ευθυγράμμισης με το κερτημένο και της εφαρμογής του θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα αφιερώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των συγκεκριμένων θεμάτων που προαναφέρθηκαν, ώστε να εξασφαλιστεί η διοικητική ικανότητα του Μαυροβουνίου, η πλήρης νομοθετική ευθυγράμμιση με το κερτημένο σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο καθώς και η αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις του παρόντος κεφαλαίου με άλλα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων.

Η οριστική αξιολόγηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας του Μαυροβουνίου με το κερτημένο και της ικανότητάς του να το εφαρμόσει δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο σε επόμενο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κερτημένου και την ενίσχυση της διοικητικής του ικανότητας.

Βάσει όλων των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ θα επανέλθει, εφόσον χρειαστεί, στο παρόν κεφάλαιο σε εύθετο χρόνο.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 15/14 REV 2 CONF-ME 10 και AD 11/26 CONF-ME 10, αποδέχεται το κερτημένο του κεφαλαίου 29 ως ίσχυε στις 16 Απριλίου 2026. Η ΕΕ σημειώνει περαιτέρω ότι το Μαυροβούνιο δηλώνει ότι θα συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κερτημένο και ότι θα είναι σε θέση να το εφαρμόσει πριν από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κερτημένο μεταξύ της 16ης Απριλίου 2026 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.